

Dáin golbma šlájain leat gahpirat dielkkuiguin. Muhto dielkkut luovvanit álkit ollásit dahje muhtimat váilot.

Rukses čuorpmasguoppar

Amanita muscaria

Gahpir 10-25 cm. Gahpirivdni rievdá girkes ruoksadin gitta guvges hillaruoksadin. Dielkkut lea vielgat. Máddagis lea govdes riekkis ja vuolit oassi lea bohtanan. Šaddá soahkevuvddiin ja goahccevumiin.

Ruškes čuorpmasguoppar

Amanita muscaria var. regalis

Ruškes dahje fiskesruškes gahpir lea 10-20 cm ja das leat vilges dielkkut. Máddagis lea čielga riekkis ja vuolit oassi lea bohtanan. Šaddá goahccevumiin.

Panterčuorpmasguoppar

Amanita pantherina

Gahpir lea sullii 5-12 cm ja das leat ránes ivnnit. Dielkkut leat vielgadat, riekkis máddagis váilo muhtimin. Vuolit oassi máddagis lea bohtanan. Šaddá dávjá lastavuvddiin ja párkkein, muhto muhtimin maid goahccevuvddiin.

Mirkku doaibma ja symtomat

Visot dát guobbarat sisdoallet mirkku mii sehkke nearvavuogádaga. Sáhtá oazžut oaivejorrama, jorbbisteami, ráfehivuođa dovddu, heajus dihtomielalašvuođa ja deahkkegeasáhaga. Muhtimin maid illáveadjin ja vuoksamiid.

Got oahpat eanet guobbariid birra?

- Geahččal čuovvut guoppargurse dahje olgobeavvi. Gávdnojit sihke oahpposearvvit ja searvvit mat lágidit diekkáriid.
- Buorit ruovtosiiddut: www.svampkonsulent.se
www.svampguiden.com

Girjjáš lea ráhkaduvvon Mirkodiehtujuohkinguovddázis (Giftinformationscentralen) ja ovttasbargguin Svampkonsulenternas riksförbund.

Govat & layout: Michael Krikorev

Váraleamos mirkoguobbarat Ruoŧas!

BISÁN!

- Ale čoakke guobbariid mat leat daid hápmái mat leat girjjázis!
- Válde dušše guobbariid maid vissásit dovddat!
- Ale máistte! Mirkoguobbaris sáhtá maid leat njálgga máhku!
- Divtte dušše rávesolbmo guhte dovdá guobbariid buhtistit daid!
- Fidne ođđaáigásaš guoppargirjji!

Ringge 112 go lea mirkkoluvvon ja gáibit Mirkodiehtujuohkima – jándora birra.
Ringge 010-456 6700 jus ii leat nu heahti.
www.gic.se

Vilges čuorpmasguoppar

Amanita virosa

Olles guoppar lea vielgat. Gahpir 5-12 cm. Máddagis lea čielga riekkis ja muhtimin riekkis váilo. Go mirkoguopparat leat oalle nuorat de leat moni hápmái. Vuolit oassi máddagis, mii dávjá lea guhkkinn sepmola vuolde, lea bohtanan. Vilges čuorpmasguoppar šaddá goahccevumiin ja bok-muoraid vumiin gos leat sepmolat.

Mirkku doaibma ja symtomat

Mirku billista vuoivasa. Mearkkat ahte lea mirkkoluvvon lea čáhccas luhca, illáveadjin ja vuovssadeamit mat álget mánga diimmu maŋŋil guobbara borrama. Várra duođalaš vuoivvasbillisteapmái lea stuorat. Sáhtá jápmit mirkkoheamis.

Toppig giftspindling

Cortinarius rubellus (C. speciosissimus)

Gahpir 4-8 cm. Olles guoppar rievda ruksesruškadis gitta fiskesruškadin. Gahpir lea dávjá ceakkas, muhto ii álo. Šaddá goahccemeahcis gos leat sepmolat ja bok- muorat. Okta eará šládja mii sisdoallá sullásaš mirkku lea *C. orellanus*. Šaddá lastavuovddis main šaddá bok-, ek- ja hassel- muorat.

Mirkku doaibma ja symtomat

Mirku billista monimuččaid mat sáhttet ollásit billistuvvot. Mearkkat mirkoluvvomii eai boađe ovdal mánga beavvi leat gollan. Sáhtá leat eanet goiku, deahkkevárka, lassánan dahje unniduvvon gožžamearri. Mirkoluvvon sáhtá dárbbahit dialysmeannudeami guhkes áiggi ja soaitá dárbbáhit ođđa monima.

Javzás čuorpmasguoppar

Amanita phalloides

Gahpir 5-12 cm. Gahpirivdni sáhtá rievdat, meastá ollát vielgadin gitta ruonálágán dahje ránes ja čuvgesruškes. Gáhkut lea vielgat. Máddagis lea asehis riekkis, muhtimin dat váilo. Vuolit oassi máddagis lea bohtanan. Javzás čuorpmasguoppar šaddá lastavuovddis, vuovddis (lastta- ja goahccemuorat šaddet ovtas) ja gittiin main šaddá bok-, ek- ja hassel- muorat.

Mirkku doaibma ja symtomat

Sisdoallá seammá mirkku dego vilges čuorpmasguoppar. Addá seammá symtomaid ja lea seamme váralaš – geahča badjelis!

Geađgebealljeguoppar

Gyromitra esculenta

Geađgebealljeguoppar gullo ollát iežá guopparjovkui. Gahpir lea 4-12 cm, jorbbas ja máhcas. Máddagis sáhttet leat sierra ivnnit, čuvges ránes, ruškes dahje guvges violeahtta ivnnit. Geađgebealljeguoppar šaddá giđdat cuoŋománus gitta soagit leat runidan, dávjá meahcceluottaid mielde, gudduid birra dahje čuolahagain.

Mirkku doaibma ja symtomat

Mirku ráfehuhtá nearvavuogádaga ja sáhtá maid billistit varragorudiid ja vuoivasa. Mirkoluvvama mearkkat lea oaivejorran, oaidná duppaliin ja seagus sáhka. Sáhtá maid leat illáveadjin ja čoavjebávččas.

